

Slovenski VESTNIK

SLOVENE MESSENGER

YUGOSLAV NEWSPAPER IN AUSTRALIA

VOL. IX. JANUARY, 1964 No. 1

Letna naročnina 20/-, polletna 12/-,
posamezni izvod 2/-

Naslov (Reg. address):
103 Fifth Ave., North Altona, Vic.
Za oglase (For advertising):
Phone: 379-6511
Published by:
SLOVENIAN ASSOCIATION
MELBOURNE
Printers:
BUSSAU & CO.,
6 Elizabeth St., Nth. Richmond, Vic.

+ Ksaver Meško — nestor slovenskih besednih umetnikov

Kdo ga ni poznal, kdo ga ne pozna? Nestorja slovenskih književnikov Frana Ksaverja Meška!

Z novico, da je 12. januarja preminul v slovenjgraški bolnišnici nestor slovenskih besednih umetnikov in eden izmed poslednjih in literarnih ter generacijskih sopotnikov naše moderne Ksaver Meško, ki je lani 28. oktobra praznoval devetdesetletnico svojega življenja, je mnogokateri začutil veliko izguba priljubljenega pisatelja in zavednega Slovence, ki je za narod znal trpeti in delati v bolečinah.

Ksaver Meško se je mnogim predstavil v šolah že potom literarnih učil, šolskih beril. Bil je neutrudljiv pisatelj, ki je pisal vse do svoje na pol oslepelosti do nekaj let nazaj. V poloslelosti se je držal svoje zadnje literarne zvrsti — osebnega pisma.

Meško je bil rojen v Ključarevcih blizu Ormoža. Župnikoval pa je vse do zadnjega v Selih nad Slovenjim Gradcem, od koder je tudi največ zajemal v svoja dela. Saj so bila sela nekakšna idilika Meška. Bil je narodnozaveden in socialno čuteč duhovnik, ki je doživel zadnjih štiri-deset let preganjanja Germanov radi svoje zavednosti. Po II. svet. vojni je Meško skorajda utihnil v svojih Selih. Živel je življenje človeka, ki sprejema dobro in zlo, kakor Bog da. Lani za devetdeseto leto njegovega življenja so mu posvetili časniki v domovini nekoliko več pozornosti.

Če omenimo le del njegovega pisateljskega opusa, romana "Kam plovemo?" in "Na poljani" ter zbirki "Ob tihih večerih" in "Mir božji" opazimo le idilično lepo senčno igro dobrega in zla. Prav to je značilno za pisatelja Meška, za eno najbolj preprosto čistih in premočrtno dobrotnih poglavij v naši književni zgodovini.

Pogreb pokojnika je bil 15. jan. na Selah. Na pokojnikovo željo so bili vsi venci hvaležno odklonjeni. Od pokojnika so se pri odprttem grobu poslovili: urednik Mohorjeve družbe dr. Stanislav Cajnkar, zastopnik občinske skupščine Slovenj Gradec Tone Turičnik in ravnatelj študijske knjižnice na Ravnh dr. Franc Sušnik. Pogreba so se udeležili tudi predstavniki Slovenske prosvetne zveze iz Celovca na čelu s predsednikom dr. Francijem Zwitterom. Člani društva slovenskih književnikov so se zbrali na žalni seji in počastili spomin Meška. O njegovi življenski poti in literarnem delu je spregovoril dr. France Koblar. Društvo slovenskih književnikov je poslala svojo sožalno brzjavko Slovenska kulturna gospodarska zveza iz Trsta.

Svoje sožalje je izrazil tudi republiški sekretariat za prosveto in kulturo.

Počivaj v miru nestor slovenske besede!

Luka Koper - prosta carinska cona

Koncem lanskega leta je ustanova "Mediteran Gulf Conference" priznala koprsko luko kot bazično luko. V obrazloženju te ustanove je bilo zapisano, da se prizna kot bazična luka zaradi izredne geografske lege na severu, zaradi svoje vitalnosti in uspehov, ki jih je dosegla v zadnjih dveh letih z razširitvijo prometa in ekspeditivnosti in težnje republike Slovenije, da se luko še razširi ter poveže z železniškim omrežjem.

Kmalu za tem priznanjem mednarodne ustanove je sledil sklep jugosl. vlade, da se koprsko luko proglaši za prosto carinsko cono. Na področju bivše koprske solinarne so bagri pričeli z delom, delovne ekipe pa so pričele z visokožičnim zagrajevanjem področja, ki bo zajeto v prosto carinsko cono. Nekatere slovenske in jugoslovanske tovarne ter podjetja so pri direkciji koprske luke že vložili prošnje, če bi jim bil dodeljen prostor v tej prosti coni, kjer bi zgradili svoje objekte, predelovalne obrate in skladišča. Zadnje čase pa so jugosl. oblasti prejele tudi več prošenj tujih podjetij, če bi jim bil dodeljen prostor v tej coni. Jugosl. oblasti stoje pred razmišljanjem, kakšne pogoje in status bi postavili za te tuje prosilce.

Predvsem bo prosta carinska cona absorbirala

veliko delovne sile, ki bo v njej zaposlena pri predelovanju raznih artiklov, vskladiščevanju in izskladiščevanju. Tu bodo tovarne v miniaturi, delavnice in skladišča.

Prosta cona, ko bo še železnica do Kopra dograjena, bo zaradi svoje zanimive geografske lege odprla nesluten razvoj temu starinskemu, a zelo pomlajenemu mestu, vključno z okolico. Slaba stran — kot vidijo tamkajšne oblasti — pa bo v tem, da vsaka prosta carinska cona omogoča tihotapske špekulacije in okoriščanje posameznikov. Poleg tega imajo tudi urbanisti neke pomislike zaradi zunanjega izgleda Kopra, vendar trgovanje in interesni prevladujejo nad zunanjim videzom, ki bo, kot jih tolažijo trgovci zajet le v določeno področje.

MALA KRONIKA

◆ Slovenske polnočnice na Božič se je udeležilo več kot tisoč rojakov. Bila je lepo pripravljena po zaslugu o. Bazilija in fantov, ki prebivajo v Baragovem domu. Tokrat je tudi prvič zapel cerkveni pevski zbor pod vodstvom o. Odila. Kasneje je zbor pel tudi v cerkvi Srca Jezusovega v Kew.

◆ Silvestrovanja smo imeli Slovenci v Melbournu kar dva. Enega je priredilo Slovensko društvo Melbourne na prostem v Bulli, drugega pa pevski zbor Triglav v North Melbourne Town Hall. Društvo je imelo nekoliko nezgode radi hladnega silvestrovega večera. Dvorana v North Melbourne je bila nabito polna, da še plesati ni bilo mogoče. Za naslednje leto pripravlja društvo Silvestrovanje v dvorani v mestu in na prostem, tako, da društvenim gostom ne bo nobeno vreme zapreka.

◆ Na pisma, ki jih je SDM poslalo radi članarine pred Božičem, je dobilo velik odziv. Tako je društvo pridobilo veliko novih članov in tudi stari so še naprej ostali verni svojemu rojencu.

◆ V Slovenskem domu so slovenski fantje zasadili kramp in lopato, da bodo pripravili balinišče in plesno ploščo, ki bo vsem rojakom, družinskim in samskim, krajšalo nedeljsko popoldneve. Slovenski dom je tudi te dneve dobil novega oskrbnika-najemnika. Bale čakajo še samo na otvoritev.

◆ Prvi slovenski piknik v tem letu je Slovensko društvo Melbourne priredilo dne 26. januarja v Wandin North, kjer so naši funkcionarji iznajdli prav moderno ozvočeno in veliko dvorano, tako veliko pravijo, kot je prahranska. Novo središče piknikov!

◆ UO SDM je na peti redni seji ponovno vzel v pretres vprašanje Slovenskega doma. Po daljši diskusiji je Upravni odbor sprejel predlog, da opusti kupo-prodajo Slovenskega doma. Prisotna sta bila tudi član Nadzornega odbora in eden od zaupnikov Doma.

Pred kratkim je parcela, na kateri stoji Slovenski dom bila rezonirana v zono C. Sedaj ni več striktno samo stanovanjski del mesta, na katerem se smejo graditi samo stanovanjske hiše, temveč se lahko gradi bloke in ni izključeno, da čez čas ne bo stala dvorana v ozadju sedanjega doma. Odločba zoniranja je obogatela Slovence!

◆ 8. februarja bo prva zabava SDM v tem kol. letu. Za presenečenje in za dobre zvezze je društvo izbralo lepo dvorano v srcu mesta in sicer Poljski dom na 133 Latrobe St., City. Zabava bo trajala do druge ure zjutraj, po želji gostov pa še dlje. Berite oglaso v tej številki Vestnika. Nove poti!

Pa še to . . .

◆ Novo leto prinese vsakemu nekaj! Meni je v lasišču narasel koder, ki mi zmeraj v božjem hramu narase prav navpično. Nervozno ga božam, češ, falot, kaj se pa napihujem. Ko se pa odpravim k posvetnim stvarem, ga moram stalno sukatì navzgor, kajti stalno mi uhaja — doli proti očem. Ti koder kodrasti!

Pozdrav med Pavlom VI. in patriarhom Atenagorom, ki pomeni bratstvo med vsemi kristjani.

5. 6., in 7. t.m. je bil papež Pavel na obisku Svetih krajev.

Neslutena dinamika poglavljaja rimokatoliške cerkve je predramila ljudstva . . .

Se pred nedavnim ni nihče slutil, kako bo Papež Pavel nadaljeval poslanstvo, pot, ki mu jo je začrtal pokojni Papež Janez.

Danes, še prej ko v enem letu vodenja vesoljne cerkve, je Papež Pavel že uresničil dobršen del zamisli pok. papeža Janeza, kateri je omahanil v večnost poln novih zamisli; še več, novi papež je vse te zamisli iz drobcev zbral v celoto in se nam predstavil s prepotrebnimi reformami v organizaciji katoliške cerkve.

V ZAČETKU TEGA MESECA JE PAPEŽ PAVEL PREKINIL S TRADICIJO, da mora Papež vladati iz Vatikana. Zanimivo je, da je Papež Pavel kot svoj obisk v svet izbral prav kraj, kjer je stekla zibelka krščanstva. Obiskal je kraje, kjer je bilo rojeno dete, Kristus, naš zveličar, kjer so živeli, trpeli in ustvarjali sveti možje in žene, kjer se je s Kristusom porodilo to, kar danes nosimo v naših srcah.

In bil je veličastno sprejet. Ne samo od kristjanov, marveč tudi od muslimanov in judov. Papež je bil prišel v svete kraje kot poslanec in oznanjevalec enotnosti vseh kristjanov, zato so vse njegove besede segle v srce vsakomur, najsi bo kristjan ali drugoverec.

Mir ljudem na zemlji . . .

Enotnost, spravo med kristjani . . . je bilo geslo Papeža v Svetih krajih.

GHANA - ENOPARTIJSKA DEŽELA

V začetku tega meseca je bil izvršen atentat, ki ni uspel, na prezidenta republike Ghane, Nkrumaha, to je v času, ko je president Nkrumah na velikem mitingu progglasil republiko Ghano za enopartijsko deželo.

Uradni Ghanski viri poročajo, da je na prezidenta bilo izstreljenih pet strelov z neposredne bližine ter da je bil atentator, mladenič, preoblečen v policista. Poročajo tudi, da je sam čudež, da prezent ni bil zadet iz take bližine, ter da je bil takoj po streljanju prijet od policista, ki je bil v neposredni bližini prezidenta, ter od prezidenta samega. Namreč po svetu krožijo slike, ki kažejo prezidenta Nkrumaha, kako tišči h tlom atentatorja.

Voditelj Ghanske opozicije in emigrantje v azilu prikazujejo atentat na prezidenta kot navadno laž, češ da je bil novopečenemu diktatorju ta "atentat" potreben za uvod v represalije proti opoziciji v deželi. Opozicija postavlja na laž dozdevni atentat tudi z drugim argumentom.

Papež Pavel obiskal Sveti kraje

Ena izmed razprav LS Slovenije

(O slabih kooperacijah v industriji.)

Kot je znano, si gospodarstveniki v domovini zelo prizadevajo za pridobivanje deviz, propagirajo tujinski turizem in izvoz svojih industrijskih in drugih izdelkov. Pri izvozu pa imajo težave, težave take vrste, ki bi skoraj v celoti odpadle, če bi ekonomijo vodili pošteni in sposobni ljudje, in ne togli birokratje.

Poslanec skupščine SR Slovenije, M. Benedejčič, je v svojem eksposedu v skupščini opozarjal na slabe kooperantske odnose med podjetji. Povdari je, da preiskave pred gospodarskimi sodišči često odkrivajo verižne krivde kooperantov. N. pr.: Podjetje, ki izdeluje avtomobile, je vezano na nič koliko tovarn, ki dojavljajo posamezne dele avtomobilov; kadar se zgodi, da tovarna avtomobilov toži kooperanta, čemu ni do določenega roka dobavil dogovorjenih delov, se le ta poziva na kooperanta, ki mu ni dostavil materiala, da bi izdelal dogovorjene artikle. Včasih gre pri stvari tako daleč, da sodišče raziskuje vse do petega kooperanta nazaj.

Poslanec M. Benedejčič je nanihal nič koliko podobnih primerov ki zavirajo in onemogočajo izvoz v tujino. V razpravi se je tudi zavzel za ukrepe, ostre sankcije, ki bi jih bilo potrebno podvzeti proti takim podjetjem. V skrajnem primeru je Benedejčič dejal, bi bilo treba dogovorjene polizdelke uvoziti iz tujine, kooperantu pa naložiti kazen.

M. Benedejčič se je tudi zavzel za ukinitev medfaznega prometnega davka, ki v industriji otežkoča specializacijo in podpira nesmotorno avtarkijo.

Isti skupščinski odbor je tudi sklenil, da bodo odslej ukinjene dotacije, državna potkritja, za izgube v podjetjih, dodeljeni pa jim bodo krediti na trgovinski bazi, z obrestmi. kk

BERLINSKA VRATA ZAPRTA ZA TREMI

Kot božično darilo Berlinčanom, so komunisti po nalogu Hruščova odprli berlinski zid, zidan pred nekaj leti, za svobodni prehod demarkacijske črte. Stotisočem ljudem iz zahodnega Berlina je bilo s tem omogočeno, da so po tolikih letih zopet videli svoje drage svojice in znance, ki žive v komunističnem delu Berlina.

Tudi Guenther Kirsh, star 25-let; Wolfgang Klempel, star 24-let; in Delley Swoboda so legalno prekoracičili demarkacijsko črto, da bi objeli svojice. Za njimi pa so se vrata zaprla. Za njimi ni sledu.

PHOTO

Studio Nicolitch

Če želite imeti lep spomin na sebe, na svoje in prijatelje, Vam priporočamo fotografa Pavla Nikoliča, ki Vas bo gotovo zadovoljil. Na raspolago Vam je zmeraj in povsod za:

DRUŽINSKE ALBUME
POROKE
POROČNE ALBUME
OTROKE
PORTRETE
SPORTNE SKUPINE
ZABAVE IN PLESE
FOTOKOPIJE
FOTOGRAFIJE

Telefon

JA 5978

A.H. 48-6755

N a s l o v :

FOTO STUDIO NICOLITCH
108 Gertrude Street,
Fitzroy, N.6, Melbourne

Drobne vesti - -

ŠE O OSWALDU

Dallas. — Žena pokojnega L. H. Oswalda, morilca prezidenta Kennedyja, Marina Oswald, je pred dalaškim sodnikom potrdila vest, da ji je mož, L. H. Oswald, predno je 10. aprila 1963 odšel zdoma, pustil naslednjo vest, spisano na lističu papirja: "Nocoj bom ustrelil generalmajorka Walkerja. V primeru, da bom aretiran, ali karkoli, prosim . . .

Oswaldu se ta nameravana akcija ni posredila.

Se predno se je ob 11. uri zvečer vrnil, ves bled in zasopel, je žena Marina našla njegovo pisano sporočilo (pisano v ruskem jeziku, ker žena ne zna angleški).

Po izjavi Marine Oswald, ji je tiste noči mož moral obljuditi, da se s takimi stvarmi več ne bo pečal, sicer mu je zagrozila, da bo pismo, katero je skrbno skrila, izročila policiji.

Tudi iz te izjave lahko povlečemo porazujč zaključek: texsaški policiji je bil poznan neučinkovit Oswald, ni ga pa kontrolirala, niti takrat, ko se je skozi Dallas peljal prezent Kennedy! Koliko L. H. Oswaldu enakih kriminalcev se je in se še prosto giblje v ZDA!

★

PROCES V LOS ANGELESU

Pred Visokim federalnim sodiščem v Los Angelesu se je pričel proces proti ugrabiteljem Frank Sinatra mlajšemu, za katerega izpustitev so ugrabitelji zahtevali, in tudi dobili 240.000 dolarjev, od očeta F. Sinatra, slovitega ameriškega popevkarja italijanskega rodu.

Ko so ugrabitelji prevzeli zahtevani denar, katerega je na določeno mesto prinesel F. Sinatra starejši, zaznamovanega od policije, je ameriška policija FBI neopazno slikala izsiljevalce.

Na podlagi slik ter zaseženega denarja, ki je bil zaznamovan, so ameriške justične oblasti postavile pred sodišče B. Worthingtona, starega 23 let, ter J. C. Amslera, starega 23 let, ker sta ugrabila 19-letnega F. Sinatra ml., ter J. W. Irwina, starega 42 let, ker je vodil vso akcijo za ugrabitev in izsiljevanje denarja. Denar, zasezen po policiji pri ugrabiteljih, je bil skoraj v celoti vrnjen F. Sinatri.

(Po obstoječih zakonih v Kaliforniji, lahko pričakujejo ugrabitelji smrtno kazeno na električnem stolu, posebno še, ker so ugrabili sina ene izmed najbolj oboževanih osebnosti v ZDA.

★

UMOR V NICI PRED BEOGRAJSKIM SODIŠČEM

Dva emigranta obtožena, da sta ubila in ropala bogato vdovo.

Na okrožnem sodišču v Beogradu je v teku razprava proti emigrantu Djordje Maričeviću, ki je obtožen, da je skupaj z emigrantom Gradiškom Mladenovičem 26. oktobra 1963 v Nici bil in oropal Yvonne Fouchet, vdovo bogatega ditarja iz Nice.

Obtoženi Maričević je dejanja sodelovanja pri umoru v preiskavi priznal, na sodišču pa vse po vrsti zvraca na Mladenoviča, kateri je istočasno v zapori v Nici. Beograjsko sodišče je na podlagi odbijanja krivde po Maričeviću prekinilo razpravo do nadaljnje, dokler jim policija in druge oblasti iz Nice postrežejo z dokazi proti Mladenoviču.

★

"A3" BOLJŠA KOT POLARIS

Cape Kennedy (Florida). — "A3" podmorniška vodena raketa je tudi v svoji 16-ti prekušnji pokazala boljši učinek od vseh prejšnjih. "A3" raketa je izdelana za zadetek v razdalji 1.875 milj, se pravi za 1.000 milj daljšo razdaljo od vseh dosedanjih raket.

Železniška nesreča pri Beogradu

Pri vasi Jajinci (9 km oddaljeni od Beograda) je prišlo do trčenja dveh potniških vlakov, ki sta v ranih jutrajnih urah 5. januarja vozila eden iz smeri Skopje-Beograd, drugi je bil lokalni, ki je odpeljal iz Beograda.

Strašna nesreča je terjala 61 smrtnih žrtev in 162 ranjenih, od katerih je nekaj v kritičnem stanju v beograjski bolnišnici.

Vzrok nesreče še ni pojasnjen, vendar so oblasti uvedle preiskavo.

★

DIOR ODHAJA V MOSKVO

Hruščovo novoletno darilo sovjetskim ženam.

V Moskvi se pomikajo h koncu pogajanja med modno hišo Dior iz Pariza ter sovjetsko trgovinsko zbornico. Skoraj zagotovo bodo sovjetske trgovinske oblasti odkupile licenco, po kateri bodo imeli pravico kopirati vse, tudi najnovejše modele za ženska oblačila, in jih v stotisočih izvodih razposlati med vse tovarne ženskih oblačil v SZ.

Hruščov namreč je vnet oboževalec ženske gracioznosti navkljub svojim letom, medtem ko je bil Stalin naravnost preziral "malomeščansko lepotičenje".

★

ŽENA ZAPUSTILA COLIN JORDANA

Šele tri meseca je minulo, ko se je C. Jordan v Londonu poročil z nečakinjo pokojnega Diora, Francoise Dior, in še se sveže spominjammo vesti, da so ju demokratični Britanci ob poroki zasuli z raznimi odpadki, Jordan pa je na vse to reagiral s hitlerjevskim pozdravom.

Zakon je bil kratek, zelo kratek . . .

Francoise Dior je pred kratkim v Franciji, kamor je pobegnila možu, podala izjavo, da noče več živeti z neuravnovešencem.

"Mislima sem, da sem poročila voditelja in heroja, a sem se zmotila, Jordan je srednjerasredni nič, kateremu popolnoma prija životarjenje v kakšni zakotni vasi. Mislima sem, da bo prišel čas ko bo Jordan voditelj Britanije. Jaz ljubim Britanijo. Toda sedaj sem spoznala, da on ne bo nikoli vodil Britanije. Mislima sem, da je politik in bojevnik, pa ni . . ." tako obtožuje Francoise Dior svojega moža.

Uštela se je . . . — pred tolikimi meseci.

★

IZVRŠITEV SMRTNE OBSODE V SOFIJI

Sofija, 5. januar. AAP. — Ivan Ivan Hristov Georgiev, 56-letni bolgarski ex diplomat pri OZN v New Yorku, je bil 4. t.m. ustreljen na dvořišču Sofijske kaznilnice.

Georgiev je bil nekaj dni prej obsojen na ustrelitev zaradi špijonaže v korist ameriške obveščevalne službe, medtem ko je živel v New Yorku.

★

JE ŠEF GESTAPA ŽIV?

Bon. AAP. — SS general Heinrich Mueller, bivši šef Gestapa, je sedaj ključna osebnost v albanski obveščevalni službi, s činom kapetana — poroča neki zapadnonemški dnevnik.

Mueller je v albanski obveščevalni službi zadaljen za vprašanja "zahoda" ter vključno Jugoslavije, kakor jo kategorizirajo albanske oblasti.

HRUŠČOVA NOVOLETNA PARTY

Kot vsako leto je tudi letos Hruščov priredil novoletno party za najvišje partijske in vladne funkcionarje SZ, vendar z izjemo od prejšnjih let — letos je pripravil presenečenje: pri mizi, kjer je sedel Hruščov s svojo ženo, sta sedela tudi maršal N. Bulganin in njegova žena.

(Maršal Nikolaj Bulganin je leta 1958 odstopil kot predsednik sovjetske vlade, ker da je v letu 1957 podpiral "antipartijsko linijo Malenkov-Molotov-Kaganovič".)

PODPIS POGODBE ZA DOBAVO OROŽJA

IZ SSSR

Minister za obrambo Indonezije se je pred nedavnim vrnil iz Moskve, kjer je pravkar podpisal sporazum za dobavo sovjetskega orožja. Indonezija se je za oboroževanje obrnila v Moskvo potem, ko ji je bila ustavljena dobava ameriškega orožja.

★

BURMA (Reuter): Po neuspehlih pogajanjih med generalom Ne Vin in predstavnikom komunistične stranke v Burmi je izvršena velika racija po vsej deželi. Naslednje dni po dogodkih so burmanske oblasti sporočile, da je ob raciji bilo aretiranih 435 vodilnih komunistov.

★

PEKING: Minister za zunanje zadeve LR Kitajske je v Pekingu izjavil, da njihova dežela mora imeti atomsko bombo, četudi bi zaradi tega Kitajci ne imeli hlač.

★

SAIGON (AAP): Voditelj oboroženih sil v J. Vietnamu je demantiral vesti, da so bili v nedavno revoluciono v J. Vietnamu vpleteni Američani. "Mi smo bili proti vsakršnemu vmešavanju tujih sil v naše notranje razmere, ker nismo želeli kompromitirati naše patriotske vojne proti komunistom," je izjavil Tran Van Don.

General Don je tudi izjavil, da 23-članski revolucionarni komite pripravlja ukrepe za vzpostavitev normalnega življenja v deželi in da bo ta isti komite pripravil svobodne volitve v deželi v začetku naslednjega leta.

★

BON: V Zahodni Nemčiji leži pred javnostjo takozvana "afera surovosti v zahodnonemški Armadi".

Pred zahodnonemškim sodiščem v Nagoldu (Z. N.) nastopajo priče, bivši pripadniki zahodnonemške Armade, ki pričajo o surovosti v Armadi. Priče omenjajo pretepanje s pasovi, trganje gumbov, poleganje v blato in takoj za tem čiščenje uniform itd.

Zahodnonemška javnost se je ob primeru tega procesa postavila na odločno stališče, da je treba takoj prenehati s "staropruskim sistemom v Armadi", ki da bi moral biti pokopan že s Hitlerjevim propadom.

★

WASHINGTON: Ameriški politični opazovalci sodijo, da bo Robert Kennedy zelo verjetno odstopil kot pravosodni minister ZDA, v nameri, da bi se posvetil pripravam za predsednično kandidaturo v Demokratski stranki ob volitvah prihodnje leto. Opazovalci menijo, da se edino Robert Kennedy lahko pomeri z republikanskim kandidatom, če bo republikanska stranka zopet kandidirala R. Nixon.

★

OLTAR POSVEČEN J. F. KENNEDYU

Najvišja cerkev v Avstraliji (v višini 6.000 ft.) v Avstralskih Alpah bo svoj oltar imela posvečen spomin pokojnemu previdnemu Kennedyu — je izjavil duhovnik r.k. cerkve A. J. Conway.

Cerkev v Perisher Valley je prvotno nameravala dobiti oltar posvečen pokoj. papežu Janezu, po tragični smrti previdnega Kennedyja pa so se farami na čelu s svojim duhovnikom premislili, in oltar bo posvečen J. F. Kennedyu.

PARTY — PRESENEČENJE

Se pravi, Hruščev je rehabilitiral Bulganina, ne ve se pa še, kakšno vlogo bo Bulganin prevzel po tej rehabilitaciji, kajti predsedstvo vlade je po Bulganinovem odstopu prevzel sam Hruščov.

Na Hruščevi party, ki je trajala nekaj ur, so bili zbrani vsi najvišji predstavniki SZ, vidni predstavniki gospodarstva in kulturni delavci ter najvišji predstavniki pravoslavne cerkve, nadalje diplomati, akreditirani v Moskvi, in zastopniki sovjetskega in tujega tiska.

Novice iz domovine . . .

KAKO JE S PROIZVODNJO CEMENTA

Slovenski cementarni v Anhovem in v Trbovilih sta dobili za tekoče leto naročila za 450.000 ton cementa, medtem ko je njuna zmogljivost z dosedanjem mehanizacijo 310.000 ton cementa. Razumljivo je, da vsem naročilom ne bodo mogli ustreči ter da je za to ustvarjena prioritetna lista tistih podjetij, ki grade "važne objekte". Podobno stanje je bilo tudi zadnja leta, vendar z razliko, da so v tem letu v gradnji objekti kot je novo slovensko letališče v Brnikih na Gorenjskem, gradnja in razširitev luke v Kopru, gigantski objekti v Ljubljani in drugod. Poleg tega pa se vedno bolj uveljavlja gradnja železobetonskih armatur z dopolnjevanjem z zasteklitvijo.

V tekočem letu računajo, da bo nov mlin v cementarni Trbovlje, katerega je dobavila tovarna "Litostroj" in ki je največji na Balkanu, pripomogel k zvišanju proizvodnje. Razmišljajo pa tudi, da bo v tekočem letu treba storiti nekaj za tovarno v Anhovem, da bi obe tovarni skupaj vsaj za tretjino povišali svojo proizvodnjo. Za enkrat pa si bodo prizadevali, da bodo potrebe za področje Kopra in okolice, krili iz republike Hrvatske, iz cementarne Umag in iz Pule.

Asfaltirana cesta med Radgonom—Apače

Po dogovoru radgonske občine in mariborskega cestnega podjetja bodo spomladis pričeli z asfaltiranjem ceste Radgona-Apače.

Med vožnjo mu je postal slabo

Komen na Krasu. — Na cesti med Komnom in Branikom je vozniku osebnega avtomobila Alojziju Karmolu, doma iz Svetega pri Komnu, postal nenadoma slabo, zaradi česar je izgubil oblast nad vozilom in je zavozil s ceste v približno meter globok jarek. Voznik se je z nekaj manjšimi praskami nekako čudežno izvlekel iz kar precej poškodovanega vozila.

SLOVENSKI PEVSKI ZBOR TRIGLAV ima na prodajo svoje plošče:

I. plošča vsebuje pesmi:

1. Sinoči je res luštna noč bila;
2. Pobratimija;
3. Kaj ti je deklica;
4. Vinček,
5. Te, te, te;
6. Orkester;
7. Orkester;
8. Dekle na vrtu;
9. Briška;
10. Od Celja do Žalca;
11. Klic Triglava.

II. plošča vsebuje pesmi:

1. Regiment po cesti gre;
2. Furmanska;
3. Kako bom ljubila;
4. Ne tožim;
5. Peklenski večer;
6. Orkester;
7. Hišča ob cesti stoji;
8. Gor črez izaro;
9. Angeljček varuh moj;
10. Rasti rožmarin;
11. Slišala sem ptičko pet;
12. Orkester.

Cena posamezni plošči je dve funti. Dobite jih pa pri o. Baziliju v Melbournu, pri o. Odilu v Sydneyu, v Slov. domu v Melbournu, na prreditvah PZ Triglav in na uredništvu Slovenskega vestnika.

PRIPOROČLJIVO!

MELIORACIJA PESNIŠKE DOLINE

V Mariboru so se sestali gospodarski in finančni predstavniki tega področja z nalogo, da proučijo in potrdijo načrt za melioracijo pesniške doline. Investitorji tega načrta so: Agrokombinat iz Maribora ter kmetijsko obdelovalne zadruge tega področja. Po predvidenem predračunu so finančne oblasti dale svoje soglasje za kredite, ki jih bodo investitorji dobili na razpolago deloma že v letošnjem letu.

Načrt melioracije predvideva, da bodo dela dovršena v petih letih, in da bo za to med drugim potrebno zgraditi 94 mostov čez Pesnico in njene pritoke, nadalje obkladjanje strug in zaščitne stene, ki bodo držale vodo v mejah struge.

Ko bodo dela za melioracijo doline zavrsena, se bo v pesniški dolini razvila živinoreja in sadjarstvo, v vzhodnih predelih pa naj bi pridelovali sladkorno peso.

Posvetovanje turističnih zvez Slovenije

Radenci. — V Radencih so imeli tajniki vseh turističnih zvez Slovenije posvetovanje, na katerem so se zedinili, kaj bi bilo treba pokreniti za boljši razvoj turizma v območju Pomurja.

Kulturne novice

LJUBLJANSKO "LABODJE JEZERO" NA JEZERU V GMUNDENU

V Ljubljano so se vrnili člani baleta ljubljanske Opere z uspele turneje v Avstriji, iz letoviškega kraja Gmunden, kjer so sodelovali na prvem tamkašnjem festivalu v znamenju "Labodjega jezera". Posebnost dveh nastopov ljubljanskega baleta v Gmunden je bila v tem, da je gmundenko jezero resnično znano po mnogih labodih in da so tudi baletno predstavo izvedli v očarljivem narodnem okolju na jezeru med labodi.

Ljubljanski ansambel je prikazal tri točke, in sicer Kolo iz Gotovčeve opere "Ero z onega sveta" v koreografiji Pina Mlakarja, III. dejanje baleta Asafija "Bahačarska fontana" v koreografiji Metoda Jerasa, ki je skupino vodil tudi na turneji, in drugo dejanje iz "Labodjega jezera" P. I. Čajkovskega v koreografiji M. Jovanoviča. Čeprav sicer tehnična organizacija tega festivala ni bila popolna — zlasti glede glasbene spremljave in dejstva, da so bile predstave pozno popoldan, in ne zvečer ob žarometih, vendar je kvalitetna neposrednost ljubljanskih gostov (kot so poudarile tudi kritike) ustvarila zaželeno umetniško doživetje v največji meri.

Kritik v listu "Oberrostreichise Nachrichten" posebej ugotavlja slovansko glasbeno in plesno

Triglav film v likvidacijo?

Že prejšnje mesece se je nekaj šušljalo "Triglav filmu", češ da je slabo finančno posloval, da so pri vsaki stvari šli na preširoko v duhu filmskih hiš na Zahodu.

Znano je, da je podjetje "Triglav film" ustvarilo nad sto milijonov deficit v zadnjih dveh letih, medtem ko je drugo slovensko filmsko podjetje uspešno poslovalo. Kulturna javnost v Sloveniji je zaskrbojče brala poročilo v tisku, ki je nizalo napake podjetja in ceno teh napak. Poročilo v tisku je po drugi strani vsporejalo drugo slovensko filmsko hišo "Viba film", ki naj bi bila "Triglav filmu" za vzor.

Posledica te kritike in zatveha, naj upravni odbor "Triglav filma" odstrani direktorja podjetja, sta povzročila reakcijo pri "Triglav filmu". Potem ko so direktorja odstranili, je Upravni odbor "Triglav filma" podal protiizjavno, s katero so v glavnem želeli nereditnosti v podjetju prikazati tako, da bi vso krivdo zvrnili na od-

Nova jeklarna in valjarna

Ravne na Koroškem. — V železarni Ravne na Koroškem so izdelali perspektivni program za razvoj železarne v prihodnjih sedmih letih. Leta med drugim predvideva nadaljnje povečanje obsega proizvodnje kvalitetnih jekel ter njihovo predelavo v končne jeklske izdelke. Železarna je že izdelala investicijski načrt, ki predvideva skupno rekonstrukcijo tovarne v dveh etapah. Investicijski program za obe etapi so pristojni finančni organi v Ljubljani že potrdili.

V DOMOVINI

INOZEMSKI STROKOVNJAKI V TOVARNI POHISTVA N. GORICA

Zadnjih 18 mesecev se mudijo v Tovarni pohištva v N. Gorici strokovnjaki mednarodne organizacije Roland Sunde inž. Hans Anders in drugi, ki so prispevali v Jugoslavijo na podlagi mednarodne pomoči za razvoj in izboljšanje tehnologije.

Domače strokovnjake v tovarni pohištva vodi inž. Oleg Vrtačnik, ki je pred dnevi podal izjavo za tisk, v kateri je povdaril, da so tuji strokovnjaki seznanili domače z vrsto podrobnosti o delu in tehnologiji. Ti strokovnjaki so zlasti proučili proizvodni proces delitve dela, gibanje cen in stroškov, tržne razmere in izvozno problematiko.

značilnost, ki so jo prinesli gostje, sicer pa ocenjuje "Labodje jezero" kot vrhunc večera. Ljubljanski balet so povabili na gostovanje v Gmunden tudi za prihodnje leto, in to z razširjenim programom.

DOGOVOR MED DVEMA GALERIJAMA

Po dogovoru dunajske grafične galerije "Albertine" in mednarodnega bienala v Ljubljani so na Dunaju razstavili reprezentativni izbor del s petega ljubljanskega grafičnega bienala. Mesec dni so ob tej priložnosti razstavljal 200 najpomembnejših grafičnih eksponatov.

Za leto 1965 pa je predvidevana razstava del tistih avtorjev, ki bodo nagrajeni na naslednjem grafičnem bienalu v Ljubljani.

TUJI FOLKLORNI ANSAMBLI V KRIŽANKAH

Folklorni ansamblji Švedske, Nizozemske, Avstrije in Jugoslavije so prejšnji mesec nastopili v okviru ljubljanskih poletnih kulturnih prireditev v Križankah. Nastopili so ansamblji s svetovnim slovesom: "Volkstanzgruppe Kasparo" z Nizozemske, "Solleftra Henbygdsgillie" iz Švedske, "Ahorn — gruppe ALM" iz Avstrije in znana "Volks Hohshule" iz Salzburga. S strani Jugoslavije pa je nastopala folklorna skupina "Zora" iz Opatije.

Triglav film v likvidacijo?

Že prejšnje mesece se je nekaj šušljalo "Triglav filmu", češ da je slabo finančno posloval, da so pri vsaki stvari šli na preširoko v duhu filmskih hiš na Zahodu.

stranjene direktorja in na neugodne razmere, v katerih je podjetje poslovalo. Delavski svet podjetja je storil taisto. Obdolžil je odsloviljenega direktorja in kategorično pristavil, naj "neki viri" pokrijejo nad stominionski primankljaj, poslej pa bo s podjetjem vse v redu.

V zadnjih številkah ljubljanskega tedenika "TT" pa beremo odgovor na izjavo Delavskoga sveta podjetja "Triglav film". Odgovor je podal Ivan Ribič in po tonu odgovora lahko sklepamo da je usoda podjetja "Triglav film" zaprečena. "Podjetje mora v likvidacijo", pravi Ivo Ribič, "kajti niti Upravni odbor, niti Delavski svet podjetja 'Triglav film' nista v tonu svojih izjav podala garancijo, da bo poslej drugače, če pokrijemo deficit."

pisma in misli ...

POTREBNO SLOVENSTVO?

(Duplikat pisma, ki sem ga bil posjal znancu.)
Tudi sam sem si včasih predstavljal, da stvari s slovenstvom vse drugače tečejo, da gre nekako tako, kot je najbolj prav, čeprav sam nič ne podrezam v to našo skupno stvar. Pa ni tako — to sem namreč spoznal.

Dragi Jože,
pišeš, da je vse slovenstvo zajeto v to, če obiščeš znanca Slovence in z njim pokramljaš ob časi. V redu, tudi to je slovenstvo. Je pa še nekaj drugega, na kar, Jože, morda nisi pomisliš.

SLOVENCI POTREBUJEMO SVOJE USTANOVE! zakaj ljudje smo različni in imamo različne potrebe! Morda boš tudi Ti sam vse te stvari razumal, če ne prej, čez nekaj let, ko boš v sebi začutil neko praznino in željo, da bi pripadal neki skupnosti. Zakaj Avstralec nisi in ne boš nikoli!

Glej, nekdo gre rad k slovenski maši (čeprav morda samo zato, da se sreča z znancem), drugi opravi to bolj vestno in je dal svojega otroka krstiti slovenskemu duhovniku, zopet nekdo rad obiskuje slovenske zabave. Ti sam lahko stopiš v slovenski dom, kjer si boš sposodil lepo slovensko knjigo, in še in še bi lahko našteval, kaj nam nudi organizirano Slovenstvo. No, glej, najvažnejše bi skoraj spustil: imamo slovensko društvo (SDM), ki nas zastopa pred avstralskimi oblastmi (in to berem v Slov. Vestniku, dokaj častno!), da v novi domovini predstavljamo to, kar smo, in ne čredo razpuščenih sebičnežev . . .

I. K.

NOV AVSTRALEC — NOV NAROČNIK

Spoštovano uredništvo Slov. vestnika,
komaj štiri mesece sem v Avstraliji, takoreč zelo mlad, še svež v naši novi domovini Avstraliji.

Nekaj časa sem živel v Wollongongu, sedaj sem se pa preselil v Cronulo. Živim še v hostelu, ker me naj bolj po ceni pride. Sem kar zadovoljen. Kraj je tudi lep. Imam še težave z jekom, sicer hodim v večerno šolo odkar sem v Avstraliji. Drugače si kar z veseljem utiram pot v novo življenje.

Dobil sem eno številko Vašega lista in sem zelo

zadovoljen z njegovo vsebino. Ker se pa tu pri nas ne more kupiti, bi rad postal redni naročnik Vašega lista. Prosim, pošljite mi list in račun za naročnino.

Končujem in Vas lepo prosim, da me vpišete med naročnike Slovenskega vestnika.

Vas pozdravlja J. Vogrinec.

Spoštovani g. Vogrinec,

V novi domovini Vam želimo obilo uspeha in zadovoljstva! Želimo Vam, da bi se čim prej pričuli tukajšnjemu življenju; zraven pa ostali pošten sin svojega naroda, kakor ste prišel. Le tako boste se zadovoljili. Mnogo, premnogo naših rojakov se potika po deželi sicer morda s polnimi žepi, vendar brez zadovoljstva in upanja na bodočnost. Človek bi rekel, da so drevo, ki je za "likof" bogato oplodilo. Na žalost pa je tudi mnogo takšnih, ki tavajo kot raztrganci sebi in narodu in državi, ki jih je sprejela, v sramoto. Krivde iščejo drugod, o sebi pa trezno niso sposobni premisliti. Njihova družba je nevarna. Oni prvi Vas bodo itak težko sprejeli medse. Vendar poglavito človeku pri prehodu je: ohraniti sam sebe, zavedati se svojega porekla, ne sramovati se vere staršev in postati vreden in hvaležen deželi, ki nas je vse sprejela kot raztrgance.

Še enkrat, obilo sreče v novi deželi in upajmo, da še kaj slišimo od Vas tudi takrat ko boste že "star Avstralec"! Lep pozdrav! (Urednik).

SLOVENSKE ODDAJE?

Spoštovano Uredništvo Slov. Vestnika,
v Slovenskem vestniku ste že večkrat nakazali potrebo, da bi tudi Slovenci dobili svojo radijsko uro, ali vsaj pol ure programa tedensko.

Smem vprašati, ali se je stvar premaknila naprej, ali je ostala zgolj želja?

Mislim, da bi bilo za organiziranje radijske ure najprimernejše naše društvo "Triglav", v cigar področje bi že po naravi sodila radijska ura.

H. S.

Dragi H. S.
V kolikor Slovenci v bodoče ne bodo bolj podpirali svojega društva SDM (velja za Melbourne), ne moremo pričakovati, da bi društvo zmoglo skleniti pogodbo za radijsko uro. Stvar je vezana na finance, in društvene finance so še vsaj za nekaj let obrnjene zgolj v odpalčilo Doma.

Pozdravili bi idejo, če bi društvo "Triglav", ali vsaj skupno z društvom SDM, pričelo stvarno delati na tem, da bi do našega radijskega programa prišlo. Upajmo, da se bo z istim vprašanjem še kdo oglasil, in kdo ve, morda se le najde način, kako uresničiti to edino željo, ki bi jo pozdravili zares, prav zares, prav vsi Slovenci brez razlike, kakršnih nazorov so. K. K.

Veliko truda posvečam svojemu, kar lepo urejenemu vrtu, vendar zmanj: gojenice mi strastno zajedajo vse od kraja; pa tudi polži trumoma prihajajo na moj vrt — tudi od sosedov, ki morda ne uporabljajo sredstev proti polžem.

P. H.

Edin način, kako zatreći polže, je, da rastlinje posipate s "Snail & Slug Defenderjem", ki ga dobite v rastlinskih trgovinah in "hardware". Paziti pa tudi morate, da ne boste zalivali vrta zvečer, kar še bolj privablja polže na nočno pašo. Polži se pasejo v noči. Ni pa upanja, da boste lahko uvedli obmejno kontrolo polžev, ki prihajajo iz sosednjih "držav".

Najčinkovitejše sredstvo za zatiranje gojenic (vseh vrst) je škropivo "DDT Garden spray for control leaf eating and chewing insect", katerekoli firme. Zavedajte se, da tri tedne po škropiljenju s tem škropivom niso pridelki vrta za uživanje, ker je to škropivo strup. Zato je za kontrolo zajedalcev pri povrtnini priporočljivejši "Deris Dust" prašek, ki zastruplja, vendar je povrtnina užitna že po treh dneh.

IZ ZNANOSTI IN TEHNIKE

Letalo za množice

Vse kaže, da bo "zračni skuter" Američana Igorja Bensenja v nekaj letih prav tako popularen, kot so zdaj vodne smuči. V svojem izumu, ki ga venomer dopolnjuje in izpopolnjuje, je namreč Bensen združil prijetno s koristnim — in cenениm.

Pred dobrimi desetimi leti je bil I. Bensen vojna raziskovalnega urada za helikopterje — Kaman Aircraft Corporation. Izkazalo se je, da vojaške potrebe po helikopterjih niso tako silno velike in I. Bensen se je tako rekoč posvetil "privatnemu obrtništvu".

Ukvarjal se je z mislio, kaj naj bi naredil za civilno prebivalstvo; nekaj, kar naj bi bilo podobno helikopterju, vendar pa cenejše in preprostije. Tako je nastal "prvi zračni skuter" ali gyro-glider, ki bi ga na prvi pogled lahko zlobno imenovali "motovilo za letenje po zraku".

Gyro-glider je namreč tako preprost, da skoraj ni mogoče verjeti. Na ogrodju s tremi kolesi je pritrjen navaden aluminijast stol, na končni gredi pa je pritrjen propeler z dvema kramoma. Voznik ima v rokah krmilo, ki je podobno kolesarskemu, z njim pa uravnava lego propelerja. Ko zapiha veter se propeler začne vrtni in "zračni skuter" se dvigne s tal. Vendar mora prej zapihati veter . . .

Veter pa ne piha vsaki dan. Zato je mogoče zračni skuter spraviti v zrak z vleko. Privežejo ga k avtomobilu in po nekaj metrih vožnje je skuter v zraku, ker se je propeler začel vrtni. Voznik potem z naravnovanjem lege prope-

lerja lovi zračne tokove, da se čimdlje obdrži v zraku in da naposled lahko tudi pristane.

Iz te osnove oblike vozila je konstruktor Bensen izvedel več inačic. Vse lesene dele vozila je najprej nadoknadel z aluminijastimi in tako zmanjšal težo vozila. V primeru okvare je prav lahko zamenjati pokvarjeni del, saj "skuter" drže le vijaki. Toda velik korak naprej je bila zamenjava koles s čolničema. Postopek vzleta je ostal nespremenjen: veter ali pa vleka z motornim čolnom.

Bensen je potem skonstruiral "zračno-vodni" skuter" z dvema sedežema, ki pa tehta samo 230 kg. V zrak se dvigne pri vlečni hitrosti 37 km na uro, potem pa ga motorni čoln lahko vleče s hitrostjo 55—110 km na uro. Na vodi pristane pri hitrosti 11 km na uro.

Ameriški konstruktor, ki dobro pozna stras svojih rojakov do sestavljanja mehaničnih igrač, je začel izdelovati vse dele, ki jih potem sami lahko sestavijo v "skuter". Če ne mara kupiti škatle z deli, pa lahko za kakšnih 40 dolarjev dobi načrte za izdelavo.

Bensenov "skuter" je postal kmalu tako priljubljen, da je bilo delavnico treba preusmeriti v pravcato tovarno. Začela se je industrijska

izdelava. Z vseh koncov ZDA in drugod so prihajala naročila, čestitke, nasveti pa tudi pritožbe. Prenekateri navdušeni amaterski mehanični so hoteli na svojo roko izpopolniti Bensenov "skuter", pri tem pa so ga navadno polomili in — krivdo prevrgli na Bensena.

Kmalu je Bensen ugotovil, da bi njegov "skuter" še več uporabljali, če bi ne bilo treba čakati vetr ali vleke. Za voznikovim, oz. pilotovim sedežem je montiral 40—70 kb. motor z vijakom, ki poganja vozilo naprej. Voznik najprej z roko zavrti propeler nad glavo in požene motor. Obenem s hitrostjo vozila se veča tudi število propelerjev obratov in "skuter" se dvigne v zrak po 50 m. vožnje. Šel je še dlje: pod propeler je montiral še en manjši motorček, ki zavrti propeler, ko je "skuter" še na zemlji. Ko potem požene še glavni motor, se dvigne s tal že po 15 metrih vožnje. In zdaj se Bensen ukvarja z načrti, kako bi "skuter" vzletel navpično s tal.

Uporabnost tako izpopolnjenega "skuterja", ki preleti 160 km s hitrostjo 100 km na uro (z dodatnim rezervoarjem pa je mogoče preleteti 480 km), je vsestranska: lahko služi farmarjem pri pregledovanju posestev, gozdarjem, delavcem, ki nadzorujejo električno omrežje; razen tega pa si veliko obetajo od "skuterja" tudi v mestnem prometu, oziroma pri prevozih iz stanovanjskih naselij v mesta. Škatla z vsemi deli Bensenovega "skuterja" stane namreč le 1.200 dolarjev, torej toliko kolikor manjši avtomobil.

(Po "Scienza e Vita")

ŽENA IN DOM:

Kako peremo sintetično blago

Skoro v vsakem gospodinjstvu je danes nekaj kosov perila iz sintetičnih vlaken. Vsa sintetična vlakna se ne mečkajo in jih torej ni treba likati . . . seveda, če pri pranju in sušenju pravilno z njimi ravnamo. Nega novega kosa perila ali obleke iz sintetične tkanine (nylon, perlon, dralon, orlon, nyltest, terilen itd.) se začne že tisti trenutek, ko ga oblečemo.

Perilo iz nylona ali perlona nikoli ne smemo prehudo zamazati. Že po enem dnevu spada tako perilo v pranje. Podobno tudi moške srajce in ženske bluze. Le če stanujete v okolišu, kjer je zrak izredno čist (če v okolici ni tovarn, zelo prometnih cest), lahko nosite perilo dva ali tri dni.

Najbolje je, da umazane kose sintetičnega perila operete takoj. Če ležijo namreč dalj časa v košari med umazanim perilom, se gubje in zmečkanine poglobijo in zelo težko odpravijo. Če imate časa, da bi jih oprali takoj, jih obesite čez vrv v kakem kotu, kjer ne bodo nikogar motile.

Pri pranju nikoli ne varčujte z vodo. Perilo mora vedno plavati v vodi, drugače se pojavi gube od stiskanja. Razmerje med perilom in vodo ali lugom mora biti 1:30, to se pravi, da potrebuje za 1 kg perila 30 l vode. Ena moška srajca ali ena ženska bluza z dolgimi rokavi tehta okrog 200 g. Za pranje torej vzemite 6 l vode. Če imate za pranje le manjšo posodo, perite kos za kosom. Za pranje uporabljajte specialne pralne praške, v sili je tudi toaletno milo dobro. Pravilno segreta voda naj ima okrog 40 stopinj. Če temperatura doseže tudi 50 do 60 stopinj.

V segret lug potopite umazani kos perila (segrevanja luga s perilom vred ne priporočamo, ker so spodnje plasti vedno bolj segrete in zato lahko povzroče nepopravljive gube). Pustite, da se perilo namaka približno pol ure. V tem času ga nekajkrat na lahno pregnetite. Nato začnite s pranjem manšet in ovratnikov in drugih umazanih mest. Pri tem uporabljajte belo gobico (barvana bi lahko pustila barvo, posebno na beli tkanini). Drgnite z njo tako dolgo, dokler ni umazano mesto zopet čisto. Na posebno trdovratne madeže posujte še nekaj praška in jih zdrgnite z gobico. Nikoli ne smete za pranje sintetičnih vlaken uporabljati krtačk. Ščetine tkanino najprej nevidno natrgajo, pozneje pa se raztrganina veča in je ni več moč popraviti.

Za pleskanje in dekoracijo Vašega doma
se obrnite na

SUNSHINE PAINTING SERVICE
Delamo zunanja in notranja dela.

J. KOROŠEC
Tel. 311-1040

7 Kevin Street
SUNSHINE

Sintetična vlakna vedno le stiskamo in gnetemo, nikoli pa ne ovijamo. Ko smo perilo — temeljito! — sprali, ga ne ovijamo, temveč še mokrega obesimo na plastične obešalnice, zravnamo srajce po šivih, zavihamo ovratnik navzgor, da se po vogalih ne nabira voda.

Za pranje sintetičnih vlaken v pralnem stroju si morate zapomniti naslednje: razmerje med vodo in perilom mora ostati isto kot pri ročnem pranju. Temperatura vode ne sme biti višja od 50 do 60 stopnji. Sintetična vlakna ne smemo ovijati, torej tudi ne spadajo v centrifugo!

V pralnem stroju na krilo je pranje lahko. Namesto drgnjenja z gobico le pet minut pranja v stroju. Pri pralnem stroju na boben je zmogljivost kaj različna. Vzemimo, da vaš stroj opere 4 kg perila naenkrat. V boben lahko nalijetete 16 do 28 l vode, pač odvisno od znamke pralnika.

MALA KOZMETIKA

Dlačice na obrazu

Pretemne dlačice nad ustnico ali na licu so neprijetne, kako bi jih torej lahko odstranile? Predvsem se izogibajmo puljenju ali celo britju, ker to le pospešuje rast dlačic, posebno pred enaindvajsetim letom. Raje pomislite, kako bi dlačice zakrile s kozmetičnimi sredstvi. To storimo takole: na obraz nanesemo zelo svetlo podlako za puder. Izogibajmo se raznih zlatih ali topih odtenkov, ker se preradi zberejo v temne madeže na mestih, kjer so dlačke bolj vidne. Ustnic ne smemo preveč poudarjati, zato uporabljajmo zelo svetlo rdečilo. Če je rdečilo živo-rdeče, z njim dlačice napravimo le še bolj vidne. Ustnice naj bodo torej lepo začrtane, toda blede. S pretemnimi dlačicami nad ustnico moramo namreč obrniti pozornost na kak drug del obraza. Zato bomo predvsem poudarile oči: podčrtajmo jih s primernim črtalom in zasenčimo veke s pastelnim odtenkom.

Če hočemo skriti dlačke na licu, je posebno važna pričeska: izogibajmo se pregladnih, nazaj počesanih pričesk, ki odkrivajo obraz in ušesa. Nosile bomo raje kratke, naprej, proti licem počesane in rahlo valovite pričeske. Čelo pa naj ostane prosto, da poteze na obrazu ne postanejo pretrede.

Če so dlačice le preveč vidne, jih lahko razbarvamo. To bomo storile s sredstvi, ki jih uporabljajo frizerji, da dosežemo platinasto barvo las. Najbolje je, da vam postopek pokažejo najprej v kozmetičnem salonu. Zelo vidnih dlačic na obrazu, bradi in vratu ne smemo puliti s pinceto ali pa jih celo briti, ker s tem, kot smo že omenili, le pospešimo njihovo rast. Odstranijo jih lahko v kozmetičnem salonu z električnim aparatom.

ZLATA OBLETNICA RDEČEGA KRIŽA

7. marca bo v Melbourne Town Hall zlata obletnica Rdečega križa. V proslavitev te obletnice bodo organizirali mednarodni koncert na katerem bo sodelovalo tudi SDM. Nastopale bodo različne narodnosti. Obiščite ta koncert, kjer boste videli narodne noše različnih narodnosti in plese različnih narodov. Zraven tega je v programu balet, solo petje ter pevski zbori itd.

ZAHVALA

Upravni odbor SDM se zahvaljuje za požrtvovalnost vsem rojakom in rojakinjam, ki so pomagali pri organizaciji Silvestrovjanja!

Ko je bil najugodnejši čas za razpoloženje gostov se je vili nezaželen dej in gostje so začeli nositi mize v dvorano, da skoraj ni ostalo prostora za ples. Upravni odbor se opravičuje vsem onim, ki niso mogli plesati in tudi onim, ki niso mogli v dvorano. To zabavo smo hoteli izvesti z najboljšo voljo v Vaše zadovoljstvo. Vendar kljub temu, da nam je vreme v začetnih urah nagajalo, je lepo število rojakov pričakalo novo leto v veseli družbi in se veselilo do ranega jutra.

V taki količini luga lahko operete 4 moške srajce iz sintetičnih vlaken, seveda brez ostalega perila. Če vključite tudi grelec, pazite, da ne boste segreli luga preko 60 stopinj.

Če imate v hiši več bluz ali srajc, ki se ne dajo več zravnati, jih je treba zlikati. Vendar pozor! Zlikajte le tista mesta, kjer so nastale gube od pranja ali nemarnega zlaganja. Likalnik nastavite na "nylon" ali "toplo". Med tkanino in likalnik položite vedno vlažno krpo in previdno polikajte zmečkani kos. Pazite, da se konci likalnika ne segrejejo preveč. Ko namreč menjamo smer likanju, vročina vlakna lahko stopi in uniči perilo.

Perilo iz sintetičnih vlaken je namenjeno za hišno nego. Pralnice in gospodinjski servisi so večinoma urejeni za pranje bombažnih tkanin. Preden torej oddate umazano perilo iz sintetičnih vlaken v pralnico, se prej informirajte, če pralnica tako perilo sploh pere. Če tega ne boste storili, se ne čudite, ko bodo ovratniki in manšete oguljeni, srajce zmečkane in bo perilo nelepe rumene barve.

S.

Nega rok in vratu

Ko pomerjate kopalne in nekoliko bolj izrezane obleke, nenadoma opazite, da je vaša koža na vratu zgubana in grda, da je hrbel poln izpuščajev, mišice pa so ohlapeli. Če se hočete izogniti razočaranju, morate negi rok in vratu posvetiti enako pozornost kakor negi obraza.

Ce so roke rdeče, poskrbite za dober krvni obtok, tako da položite nanje vsak dan po nekaj minut zdaj topel zdaj mrzel obkladek in zaključite to nego z mrzlim. Tako bo to neke vrste gimnastika, ki bo žele prisluila, da se bodo naglo širi in krcile, spodbujalo bo njihovo naglo in elasticno strukturo.

Sonce bo iz vašega hrbta in vratu naglo odstranilo izpuščajev. Lahko pa tudi sami s koščkom platna, namocenim s kolonsko vodo in dvema deloma glicerina. S tem platnom masirajte kožo na hrbitu. Hrapavo in trdo kožo na komolčih masirajte vsak večer s krtačko, gobo in milom. Potem kožo obrišite z mastno kremo. Če ste bolj potreplejivi držite dvakrat tedensko zvečer komolce po 10 minut v mandlijevem (lahko tudi v olivenem) olju, preden jih podrgnete s krtačko in milom.

Dvojna brada ni zmeraj posledica let: tudi pri mladih ženskah se mišice podbratka včasih povesijo, če ne negujete vsega telesa. Pri tem pomaga obkladek limonovega soka, ki ga je treba pritrdiriti pod brado in tako ležati pol ure z glavo, sklonjeno nazaj. Ta "aparat" lahko držimo pod brado tudi vso noč. Razen tega je dobro tudi med kosilom dolgo žvečiti (žvečite pa lahko tudi žvečilni gumi), da utrdite mišice za žvečenje, ki "drže" brado. Gimnastika vratu bo pozneje ta uspeh še povečala.

Zguban vrat masirajte izmenoma z obema rokama od brade proti prsim (prsti naj bodo stisnjeni), potem pa od vrha brade proti ušesom z obema rokama hkrati. Vsak večer namažite vrat z mastno kremo. Seveda v dveh ali treh dneh ne boste še imeli lepih ramen, gladkega vratu in mišic, pa tudi hrbel še ne bo lep. Za to potrebujete vsaj dva tedna. Morda je za letošnjo sezono že prepozno (v Melburnu ne). Če pa začnete telo negovati zdaj, se vam jeseni ne bo treba sramovati bolj izrezane obleke, če boste kam povabljeni.

CONTINENTAL SMALL GOODS

**JOHN
HOJNICK**

213 ST. GEORGE RD., NTH. FITZROY

Tel. JW 6656

Vam nudi najrazličnejše mesne izdelke!

HRENOVKE, KRANJSKE KLOBASE IN SPECIALITETE: STRASSBURGER, GALIC, LEBERWURST, ITD.

UO SD

filmske novice

"OBISK STARE GOSPE" BODO IGRALI

V RIMU

Ingrid Bergman je silno vesela: "Obisk stare gospe" bodo snemali z Rosselinijem, ki žive v Rimu. Namreč, ko je I. Bergman pred leti spredela ločitev z Rosselinijem, je rimske sodišče prisodilo otroke Rosseliniju, očetu, ki živi v Italiji. Po italijanskih zakonih zakonci ne morejo dosegati ločitve, zato je I. Bergman dosegla ločitev v svoji domovini, v Švedski.

CHEVALIER V CVETJU NAVDUŠENJA

Maurie Chevalier, ki je nedavno slavil svojo 75-letnico, je po sedmih letih zopet nastopil pred pariškim občinstvom v gledališču na Elizejskih poljanah in izval val navdušenja.

Chevalier je nastopil s starimi in novimi pesnimi iz svojega reportoarja, ko pa je ob zaključku zapel še popevko "Zakaj pri 75. letih ne bi več pel", so ga gledalci naravnost zasuli s cvetjem.

Gospa Burton zahteva ločitev

Gospa Sybil Burton, žena znanega angleškega filmskega igralca Richarda Burtona, zahteva ločitev zakona.

Ločitev zakona bo gospa Burton pred Mehiškim sodiščem utemeljevala na podlagi nezvestobe svojega moža, R. Burtona, med snemanjem filma "Kleopatra". Tekmica ge. Burton je nihče drug kot Liz Taylor.

Po izjavi odvetnika ge. Burtonove, sta sprta zakonca dosegla sporazum o imetju, ki naj bi bilo po ločitvi, podeljeno na dvoje.

UMOR V HOLLYWOODU

Filmsko igralko Karyn Kupcijent so 1. decembra našli umorjeno v svoji vili v Hollywoodu.

Umorjena, 23-letna lepotica, brunetka, je bila hčerka znanega Chicaškega časopisnega komentatorja, Irvyja Kupcijenta.

Policjsko poročilo navaja, da je bila Karyn umorjena na svoji postelji s tem, da je bila udarjena na glavo. Rekonstrukcije umora so tudi pokazale, da je umor nastopal po trdovratni borbi med morilcem in umorjeno.

MOTIV IZ POHORJA

Seveda je mati vedno poleg

Rade volje si je prijetna lepotička odpela gumbe svojega ozkega krila. Bluzo pa je tako slekla že pred tem. Dekle, ki je izvedlo ta strip-tease, je bilo nekoč "Najdenček številka 312". Dvakajset moških in ena ženska so polni pričakovani opazovali ta prizor. Edina ženska: to je bila mati dekleta, ki se je slačilo.

Strip-tease v Rimu je izvedla 19-letna Muenchenčanka Ingrid Simon in je dobila zanj vlogo v filmu o sladkem življenju, ki ima takrat naslov "Via Veneto". Napol golo dekle, ki se je v filmskem mestu Cinecitta brez sramu sleklo, pa je bilo pred osmimi leti neznan otrok številka 312, katerega starši so se izgubili med milijoni beguncev.

Medtem je iz enajstletnega otroka postal "dobro oblikovan otrok", ki se je znova poizkusil na filmskem platnu. Kot "Najdenček 312" je takrat enajstletna Ingrid Simon z zgodbo, ki so jo filmali, ganila milijone nemških kino obiskovalcev. Majhne vloge v običajnih zahodnonemških limonadah pa nato niso zadovoljile ambicij njene matere. Ko je z nasilno smrtjo muenchenskega dekleta Christe Wanninger izbruhen v Rimu na Via Veneto nov škandal, je Simonina mati posadila svojo "BB iz Schwabinga" v avto in odbrzela z njo preko Brenneja v Rim.

Materin čut za kariero se je takrat uresničil: v večnem mestu je trenutno zelo veliko povraševanje po plavolasih nemkah. Več režiserjev je skušalo uprizoriti celovečerno zabavo s pomočjo lahkožive Via Veneto, na kateri so začele svojo kariero skoraj vse italijanske filmske zvezdice. Filmska mati Simon je svojo privlačno hčerko toliko časa vozila skozi filmske ateljeje, dokler ni ugriznil vanjo producent Lipartiti. Njegov predvideni film "Via Veneto" ima zelo preprosto vsebino. Nekdanji fašist uspe v filmskem poslu, toda kmalu se zadolži čez glavo in bankrotira.

Simonina vloga je prav tako prozorna kot njena obleka, ki jo bo nosila v tem filmu. Obnaša se kot mladoletnica in si prizadeva na neki jahti med moškimi, ki jih ženske ne zanimajo. Prezgodaj zrelo dekle pa hoče klub vemu mamiti s svojimi čari. Naposled seže še po zadnjemu sredstvu: sleče se.

Na poizkusnem snemanju pa se Simon v tem pikantnem prizoru ni preveč izkazala. Toda njena mati se kljub temu ni hotela vdati. Z vsem svojim znanjem in z nekim pomožnim re-

ziserjem se je lotila pouka svoje hčere, kako se mora učinkovito slačiti. Uspeha je.

Rimski filmarji so zadovoljni in prav tako mati Elfie. Svojo vztrajnost pa je dobila mati poplačano tudi z osebnim uspehom: producent jo je kratko malo angažiral za zelo podobno vlogo. Gospa Elfie Simon bo v filmu "Via Veneto" igrala mater, ki hoče svojo hčerko za vsako ceno spraviti k filmu.

V VESTNIKOV TISKOVNI SKLAD SO DAROVALI PO:

£20/0/0	France Saje;
£10/0/0	Neim., Neim., A. Lorgar
£5/0/0	A. Marn, V. Vidmar;
£3/0/0	J. Korošec, P. Mukavec, Neim.;
£2/15/0	Drezga;
£2/0/0	S. Lajovic;
£1/4/2	Neim.;
£1/0/0	J. Mrčun, Dr. Colja, J. Žužek, F. Lasič;
10/-	Stanko Stopar, M. Baligač, Neim., R. Koloini.

Vsem darovalcem se lepo zahvaljujemo. So lep primer mnogim, ki še naročnine niso poravnali! Najlepša hvala!

V PARMOV SKLAD SO DAROVALI NA UREDNIŠTVO

Stanko Hauptman 20/-, Elizabeta Kenda 20/-, Adamič Martin 20/-, Klemens Franc 20/-. Vsem darovalcem se uredništvo v imenu g. Parme lepo zahvaljuje! Darove sprejemamo še!

- ZA SMEH -

O ŠKOTIH

Škotu se je rodil lep, zdrav sinček, samo na vratu je imel majhno lepotno napako — bradavico.

"Nič ne de," tolaži mlado mamico zdravnik, "ko bo malo večji, jo bomo zlahka operativno odstranili".

"Oh, to pač ne bo potrebno. To bradavico bomo lahko uporabljali namesto srajčnega gumba."

TOŽILA GA JE.

Očka: "Mamica mi je rakla, da si bil zelo poreden. Ali je to res, Matjažek?"

Sinček: "Veš, očka, mamica je pa tebe včeraj tožila. Najbrž ima nekaj proti obema."

RAZLIKA ?

Kakšna je razlika med soncem in pijancem? Nobene. Okrog obeh se zemlja vrti.

POŠTENJE . . .

Glaris, (Centralna Švica). — Koncem meseca decembra 1963, je štiri dni zaporedoma plapolala bela zastava na tamkajšnjem mestnem sodišču, kjer so hkrati tudi zapori. To je pomenilo, da v tem kantonskem mestu cele štiri dni ni nihče živel za zapahi.

. . . IN NEPOŠTENJE

Buenos Aires. Približno milijon pesov (£3125) je bilo ukradenih iz armirane blagajne v tamkajšnjih centralnih zaporih.

DRZKOST PA TAKA!

London. — Rice S. Davies, mladoletna prostitutka iz afere "Profumo", je v znanem londonskem lokalnu priredila novoletno "party", s katero je obenem slavila 50 tisoč prodanih izvodov "svoje story", vezane na nemoralno življenje skupaj s K. Keeler in z zelo uglednimi kavalirji iz vrhunske angleške družbe.

R. S. Davies je bila vselej domiselna, tako si je tudi domislila, da povabi na svojo novoletno "party" tudi — nikogar drugega kot: bivšega vojnega ministra Profuma, bivšega predsednika vlade MacMillana, voditelja opozicije Willsona ter sodnika, kateri je sodil "aferi Profumo". — Seveda nihče izmed teh gospodov se njenemu vabilu in odzval.

★ ŠPORT ★ ŠPORT

OBČNI ZBOR JUST-a

23. decembra je bila letna skupščina JUST-a v Melburnu. Otvoril jo je predsednik g. A. Kovač. Člani kluba so z zanimanjem poslušali poročilo uprave, v diskusiji so se največ zadržali v vprašanjih blagajne. JUST je v teku leta sprejel £12.226/8/6. Za vzdrževanje ekipe in odpalačila je potrošil ves sprejet denar.

Člane je uprava spoznala podrobneje o nakupu igrišča. Precenjena vrednost igrišča je približno 10.000 funtov, kar bo uprava odpalačala v petih letih vključno od leta 1962. Danes znaša še dolg na igrišču okoli 3.500 funtov. Neuspel v avstraliskem pokalu je povzročil mnoge materialne načrte otežkočene, posebno načrte okoli zidanja tribun, doma itd. Članstvo je bilo s poslovanjem blagajne zadovoljno.

Predloženo pa je bilo na skupščini, da se vloži več financ za mlajše igralce in za osvetlenje prostora na igrišču mladinske ekipe.

NOČNI POKAL MELBOURNA

Melbourne, 11. januarja. — Prvo kolo B lige nočnega tekmovalja za pokal Ampol je zbralok okoli 9000 ljubiteljev nogometa (vključno okoli trideset ruskih mornarjev iz trgovskih ladij).

Slavija, srečen in nepričakovani šampion avstralskega pokala, je naletela na enakega protivnika. Lions-u je manjkala samo praksa, da bi bil svoj prvi nastop zabeležil z zmago. Nerešen rezultat (2:2) odgovarja igri, ki je bila zelo nerovna v menjaju pozicij toda brez znanja.

V drugi tekmi je Polonia premagala Hellas z 1:0. V prvih petih minutah, ko je Polonia zabeležila gol, je izgledalo, da bo Hellas težko premagan. Vendar Polonia je naglo poslabšala igro in se komaj obdržala kot zmagovalec.

Tablica B lige po I. kolu:

Polonia	1	0	0	1:0	2
Lions	0	1	0	2:2	1
Slavia	0	1	0	2:2	1
Hellas	0	0	1	0:1	0

PORAVNAJ NAROCNINO!

DRAGO PERKO V SZ

V Moskvi, Leningradu in Ufi so od 19. t. m. do 2. feb. tekmovalja za svetovno motociklistično prvenstvo na ledu. Osrednji sovjetski auto-moto klub je na to prireditev povabil tudi jugoslovenske dirkače, kjer bosta nastopila tudi mlada obetajoča tekmovalca, in sicer Drago Perko iz Maribora in Slobodan Džudovič (Srb.). Prireditelji so ponudili našima dirkačema, da startata na izposojenih motorjih sovjetske proizvodnje.

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

Vas vladno vabi na

PLESNO ZABAVO

ki bo 8. februarja od 7.30. ure do 2.00. ure

v POLJSKEM DOMU,

313 Latrobe Street, Melbourne, City

Buffet: pičača in jedila. — Pičač lahko prinesete s seboj!

Vstopninski dar: 10/- — Vabljeni!

UPRAVNI ODBOR

Flotta Lauro

Za najfinejšo vožnjo med Avstralijo in Jugoslavijo priporočamo najbolj poznani italijanski ladji

ROMA IN SYDNEY

Obrnite se na agencijo in g. GREGORIČA.

FLOTTA LAURO LINE

35 William Street, MELBOURNE
Tel. 61-2941

Dopise sprejema uredništvo
SAMO DO VSAKEGA 20. V MESECU,
za vsako naslednjo številko!

Urednik

KOLESARSKA DIRKA PO SLOVENIJI IN HRVATSKI

Ljubljana, 15. jan. — Organizacijski odbor kolesarske dirke "Po Hrvatski in Sloveniji" je določil, da bo dirka potekala v dneh od 4. do 7. junija in imela pet etap v skupni dolžini 630 km.

I. etapa: Ljubljana — Rogaška Slatina (105 km); II. etapa: Kumrovec — Zagreb (62); III. etapa: Zagreb — Reka (180); IV. etapa: Reka — Koper (90); V. etapa: Koper — Ljubljana (123 km).

Prva in druga etapa bosta opravljeni v enem dnevu (4. junija), prav tako pa tudi četrta in peta etapa (6. jun.). V nedeljo, 7. junija pa bo v Ljubljani krožna dirka za vse udeležence — bržas okrog Javnih skladišč v skupni dolžini 70 km. Organizator pričakuje udeležbo kakih 60 kolesarjev, med njimi tudi iz Italije, Avstrije, Nemčije in Madžarske.

ZMAGI IVKOVA IN PARME

Bevervijk, 12. jan. — V odgodenih partijah I. kola mednarodnega šahovskega turnirja je Bruno Parma premagal Lengyela (Madž.). Ivkov pa Deroya (Nizozemska).

Stanje: Ivkov, Keres, Portisch 3,5. Nej 3 (1), Larsen, Parma 3 itd.

NAD 70 SMUČARJEV NA POHORJU

Maribor, 12. jan. — Smučarski klub Branik je priredil na Pohorju prvenstvo v veleslalomu predvsem za mlajše oddelke. Na startu je bilo nad 70 udeležencev, ki so morali presmučati 980 m dolgo progo. Na najboljša mesta so se vrstili Drolc, Sevčnikar, Žunej, Slankova, Senčarjeva in Horvatova.

Darilne pošiljke in letalske ter ladijske vozovnice

je najbolj naročiti pri tvrdki

Dr. J. KOCE

37 Heidelberg Rd., Clifton Hill, Vic.

ki je najstarejša, največja in najboljša slovenska tvrdka v Avstraliji.

Darilne pakete pošiljamo: kamorkoli, kadarkoli in karkoli.

Vozovnice preskrbimo hitro za bilo kam.

Za vpoklic deklet (zaročenk) in sorodnikov dajemo najbolj točne informacije!

ZASTOPNIK ZA VIKTORIJO: Mr. J. VAH,
2 Kodre St., St. Albans, Vic. — Tel. 65-9378

ZASTOPNIK ZA N.S.W.: Mr. R. OLIP,

65 Moncur St., Woollahra, NSW — Tel. 32-4806